

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Солодкої Світлани Анатоліївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 22 Закону України „Про захист прав споживачів“

Київ
2 травня 2024 року
№ 86-2(II)/2024

Справа № 3-52/2024(112/24)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Лемак Василь Васильович (голова засідання),
Головатий Сергій Петрович (доповідач),
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Солодкої Світлани Анатоліївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 22 Закону України „Про захист прав споживачів“ від 12 травня 1991 року № 1023–XII (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 30, ст. 379) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Солодка Світлана Анатоліївна як суб'єкт права на конституційну скаргу звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/112 від 3 квітня 2024 року) визнати частину третьої статті 22 Закону України „Про

захист прав споживачів“ від 12 травня 1991 року № 1023–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 1023–ХІІ) такою, що не відповідає частині першій статті 8, частині першій статті 24, частині четвертій статті 42, частинам першій, шостій статті 55, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України.

Згідно з частиною третьою статті 22 Закону № 1023–ХІІ „споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов’язані з порушенням їх прав“.

1.1. Суб’єкт права на конституційну скаргу заявив клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги у зв’язку з тим, що він отримав копію остаточного судового рішення 20 лютого 2024 року.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів впливає таке.

Садгірський районний суд міста Чернівці рішенням від 9 жовтня 2023 року задовольнив позовні вимоги Товариства з обмеженою відповідальністю „Укрвторресурси – Буковина“ про стягнення солідарно з відповідачів, зокрема Солодкої С.А., на його користь заборгованості за несплачені послуги та покладення на них судових витрат щодо сплати судового збору.

Відповідачі Солодка С.А. та Воєвідко Д.В. оскаржили зазначене рішення у Чернівецькому апеляційному суді та заявили клопотання про звільнення від сплати судового збору.

Чернівецький апеляційний суд ухвалою від 13 листопада 2023 року ухвалив: відмовити у задоволенні клопотання; апеляційну скаргу залишити без руху та надати строк для усунення недоліків, зокрема, подання документа, що підтверджує сплату судового збору; роз’яснити, що „в разі невиконання зазначених вимог апеляційна скарга буде визнана неподаною та повернута апелянту“. Ухвалою від 17 листопада 2023 року цей суд ухвалив апеляційну скаргу „вважати неподаною та повернути апелянту“, зазначивши, що „стороною апелянта не виконано вимоги ухвали суду апеляційної інстанції про залишення

апеляційної скарги без руху з підстав невідповідності такої вимогам п. 3 ч. 2 та п. 3 ч. 4 ст. 356 ЦПК України“, „повернення апеляційної скарги не перешкоджає повторному зверненню із скаргою до суду якщо перестануть існувати обставини, що стали підставою для повернення скарги (ч. 7 ст. 185 ЦПК України)“.

Колегія суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду в складі Верховного Суду ухвалою від 7 грудня 2023 року відмовила у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Солодкої С.А., Воевідка Д.В., оскільки „касаційна скарга є необґрунтованою, а наведені у ній доводи не дають підстав для висновків щодо незаконності та неправильності оскаржуваного судового рішення“. Проаналізувавши приписи Закону № 1023–ХІІ, Закону України „Про судовий збір“, колегія суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду в складі Верховного Суду дійшла висновку, що „від сплати судового збору за подання позовів, апеляційної (касаційної) скарги споживачі звільнені лише у разі, якщо вони виступають у процесуальному статусі позивачів, а не відповідачів“, а також зазначила, що „вимога апеляційного суду сплатити судовий збір не свідчить про відмову у доступі до суду, а положення пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод не передбачає право на безкоштовне провадження у цивільній справі“.

3. Обґрунтовуючи неконституційність частини третьої статті 22 Закону № 1023–ХІІ, Солодка С.А. твердить, що словосполучення „споживачі звільняються“, яка міститься в оспорюваному приписі Закону № 1023–ХІІ, „свідчить про те, що законодавець прагнув захистити права усіх споживачів товарів, робіт та послуг, без поділу їх за процесуальним статусом“, проте Верховний Суд тлумачить оспорюваний припис Закону № 1023–ХІІ „у спосіб, що не відповідає Конституції України та характеру спірних правовідносин“. Солодка С.А. зазначає, що внаслідок такого тлумачення вона та її син „позбавлені доступу до правосуддя та права на оскарження судового рішення“.

4. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

4.1. Відповідно до статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною, якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд потрібним із мотивів суспільного інтересу (частина друга).

Остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу є ухвала Колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду в складі Верховного Суду від 7 грудня 2023 року, отже, Солодка С.А. мала реалізувати право на звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою до 7 березня 2024 року.

Уперше Солодка С.А. звернулася з конституційною скаргою до Конституційного Суду України 5 березня 2024 року, яку було зареєстровано в Конституційному Суді України 14 березня 2024 року (вх. № 18/85). Секретаріат Конституційного Суду України листом від 15 березня 2024 року (вих. № 004-018-18/905) повернув конституційну скаргу Солодкій С.А. як таку, що за формою не відповідає вимогам Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Удруге Солодка С.А. звернулася з конституційною скаргою до Конституційного Суду України 28 березня 2024 року, яку було зареєстровано в Конституційному Суді України 3 квітня 2024 року (вх. № 18/112).

Отже, з огляду на зазначене Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає за можливе поновити пропущений строк подання конституційної скарги.

4.2. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша, пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз змісту конституційної скарги свідчить, що Солодка С.А., аргументуючи невідповідність частини третьої статті 22 Закону № 1023–ХІІ частині першій статті 8, частині першій статті 24, частині четвертій статті 42, частинам першій, шостій статті 55, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України, лише навела власне розуміння оспорюваного припису Закону № 1023–ХІІ.

Отже, наведене не можна вважати обґрунтуванням неконституційності частини третьої статті 22 Закону № 1023–ХІІ у розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Солодкої Світлани Анатоліївни щодо відповідності

Конституції України (конституційності) частини третьої статті 22 Закону України „Про захист прав споживачів“ від 12 травня 1991 року № 1023–ХІІ зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**